

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Spiritvalia Opvscvla Hactenvs Nondvm impressa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

SPIRITUALIA

OPVSCVLA
HACTENVS NONDVM
impressa.

CAVTELÆ SPIRITVALES A VERIS
Religiosis obseruandæ aduersus animæ hostes:

A V T H O R E

V. P. Fr. IOANNE A CRUCE PRIMO
Carmelita Discalceato.

RELIGIOSVS breui tempore desiderans peruenire ad sanctam recollectionem, spirituale silentium, nuditatem & paupertatem spiritus, ubi pacificum refrigerium, & Spiritus sancti delectabilis aura percipitur, ubi etiam anima vnitur Deo, ac se ipsam extricat vniuersis creaturarum obstaculis, Damonisq; astutias & deceptiones declinat, nec non seipsam, à seipsa expedit; subiectis se documentis exerceat, oportet.

Inprimis animaduertendum est, vniuersa damna, quæ incurrit anima, à prædictis aduersarijs, Mundo videlicet, Demone, & Carne proficisci. Mundus cæteris duobus imbecillior est. Damon ad cognoscendum obscurior. Caro verò omnium pertinacior, cuius aggressiones tamdiu durant, quamdiu vetus homo perseuerat. Vt au-

Kkk 2 tem

tem quemlibet istorum inimicorum quis omnino debellet, omnes tres vincat, oportet. quorum uno debilitato, & reliqui duo viribus deficiunt, quando verò omnes tres superati sunt, nullum aliud ipsi animæ superest bellum.

ADVERSUS MUNDUM.

MT omnino deuites damna, quæ tibi Mundus inferre potest, tribus hisce cautelis vtaris oportet.

CAVTELA I.

PRima cautela sit: vt æquali erga omnes amore feraris, æquali obliuione: siue cognati tui sint, siue ignoti, cor tuum tam ab illis quam etiam ab his abstrahendo, imo quodammodo ab istis magis, veritus ne caro & sanguis foueantur, & viuificentur ab amore naturali, qui inter cognatos semper viget. Hunc amorem incessanter mortificare debet, qui perfectionem spiritualem adipisci desiderat. Omnes homines velut extranei & ignoti tibi sint, & hac ratione melius satisfacies obligationi tuæ erga illos, quam si affectum tuum, soli Deo debitum, eis impendas. Neminem plus altero diligas, secus enim grauius errabis. Ille siquidem maiori dilectione dignus est, quem Deus plus amat, tu autem ignoras quem Deus magis diligit. Cæterum si tu æque omnium obliuisceris, prout tibi conuenit, ad sanctam istam introuersionem consequendam, immunis eris ab errore, in amando eos, qui plus minusue amari merentur. Nihil de illis cogites, nec bona, nec mala: sed quantum fieri potest, ipsos deuita. Quod si obseruare neglexeris, non poteris esse religiosus, neque ad sanctam

recollektionem peruenire, neque imperfectiones inde procedentes declinare. Si vero hac in re indulseris tibi, recumque dispensare uolueris, siue in vno, siue in alio, decipiet te Dæmon, vel tu temeripsum, sub aliquo boni, vel mali colore. si hæc feceris, securus eris, si minus, non poteris imperfectiones & nocumta ex creaturarum adhesionem animæ aduenientia deuitare.

CAVTELA II.

Secunda aduersus Mundum cautela respicit bona temporalia. Quocirca, vt vere huius generis nocumta vitare, & excessus appetitus contemperare possis, ab omni genere possessionis debes abhorrere, nullaque rei alicuius sollicitudine angis: non cibi neque vestitus, nec alterius rei creatæ, etiam diei crastinæ: sed hanc curam altioribus applicare, inquisitioni scilicet regni Dei: hoc est, vt sis Deo fidelis: sic enim (vt ait D. Math.) *religiosa adquirentur nobis*. Equidem tui non obliuiscerentur nobis, cui de brutis cura est. hoc si feceris, silentium & pacem in sensibus consequeris.

CAV-

CAUVELA. III.

Tertia cautela summopere tibi necessaria est ad hoc, vt in monasterio cauere scias vniuersa damna circa Religiosos occurrentia. Quam quod pleriq; non adhibuerint, non solum animæ suæ pacem, ac bonum amiserunt, sed etiam in multa inciderunt, & in dies incidunt mala, & peccata. Hæc igitur sit cautela, vt nimirum caueas omni studio cogitare, & multo magis loqui de his, quæ religiosum aliquem nominatim concernunt, non de illius indole, non de conuersatione, non denique de illius rebus, etiam grauioribus, nec sub prætextu zeli, aut emendationis aliquid dicas alteri, quam ei, cui suo tempore id dicere expedit. Nunquam etiam scandalum patiaris, aut mireris, quidquid demum videas audias: sed animam tuam in obliuione omnium istorum immunè serua. licet enim viuas inter Angelos, dum alios curiosè attendis, multa tibi videbuntur non bona, eo quod illorum substantiam nõ percipias. Quapropter statue tibi exemplum vxoris Loth, quæ quod in Sodomitaram excidio conturbata retrospexerit, quidnam ageretur contemplatura, punitione diuina, in statuam & petram salis conuersa fuit: Vt ex eo intelligas, Dei voluntatem esse, quod licet inter Dæmones viuas, ira tamen te inter illos vi-

uere vult, vt ne quidem ad ipsorum facta cogitationis caput retrovertas, sed ea, tanquam ad te minime pertinentia, omnino relinquant, hoc solum spectando vt animam tuam puram coram Deo conferues, absque eo quod vel minima cogitatio huius vel illius rei idiplum impediatur. Atque adeo illud pro certo habeas, quod nunquam in Conuentibus, & Communitatibus Religiosis deerit offendiculum aliquod, cum Dæmones nunquam desint satagentes deturbare Sanctos: quod & Deus ipse ad illorum exercitium & experimentum permittit. Tu vero nisi, prout dictum est, prospexeris tibi, non secus, ac si non esses in monasterio quantumuis allabores, Religiosus esse non poteris, neque ad sanctam nuditatem, & introersionem peruenire, neq; inibi latentia damna subterfugere. Si enim aliter te gesseris, quantumuis optimo fine ac zelo ducaris, siue in vno siue in alio à Dæmone deprehenderis, & sane satis multum ab illo deprehensus es, quoties præbes aditum animæ circa aliquid huiusmodi sese distrahendi. Memento quid dicat S. Iacobus Apostolus: *Si quis putat, (inquit,) se religiosum, esse non refrenans linguam suam, huius vana est religio.* quod non minus de interiori, quam etiam de exteriori lingua intelligendum est.

Contra Dæmonem.

RIBVS cautelis vt debet quisquis ad perfectionem aspirat, vt Dæmonis secundi hostis manus effugiat. quocirca notandum est, inter varias, quas Dæmon vsurpat cautelas, vt personas spirituales

tuales decipiat, ordinariam magisque frequentem esse eam, qua subspecie boni, non verò sub specie mali, eis illudit, optime quippe nouit ille malum manifeste cognitum vix eas admissuras. Idcirco nunquam non debes timere, etiam id quod apparet bonum, tunc maxime, cum illud non præstas ex obedientia. Tutum & sanum erit hac in re illius consilium sequi, à quo illud capere teneris.

CAVTELA I.

SIt itaq; Cautela prima aduersus Dæmonem: vt nunquam mouearis ad faciendum aliquid, (quod ex statuto ordinis facere non teneris) quantumuis bonum & charitate plenum videatur cum tibi, tum etiam cuius alteri, intra vel extra claustrum existenti absque præscripto obedientiæ meritum & securitatem tribuentis. Sic enim faciendo, proprietatem vitas, dæmonemque & damna, quæ ignoras subterfugis, de quibus suo tempore Deus à te rationem exiget, quam cautelam nisi diligenter obserues, tum in minimis, tum etiam maioribus, non poteris non decipi à Dæmone siue parum, siue multum, quantumuis rectè te agere arbitrere. licet enim aliud non incurreres nocumentum quam non sequi in omnibus obedientiæ ductum, satis notabile esset, si quidem culpabiliter erras; Deo enim obedientia magis placet, quam sacrificia: porro religiosi actiones non ipsius, sed superioris sunt, quas si ab illo subtraxerit, tanquam infructuosæ, & perditæ requirentur ab eo.

CAVTELA II.

SEcunda cautela sit talis; vt nunquam Prælatum tuum, quicumque ille sit, a-

literaspicias, quam si aspiceres ipsum Deum, quippe qui vice Dei tibi datus est. Nota vero diligenter Dæmonem humilitatis iuratum hostem, hac in re plurimum se ingerere. Cæterum si Prælatum (vti dictum est) intuearis, maximum inde lucrum, & profectum percipies, minus iacturam & detrimentum temensum. Vnde sedulo inuigila, ne illius conditionem attendas, non modum, non artes, non alias ipsius agendi rationes, nam si secus feceris, maximo te damno afficies, diuinam enim obedientiam, pro humana commutabis, solumque ad obedientiam mouebunt vel non mouebunt te modi, & respectus, quos sensibilibus in superiore, non vero ipse Deus inuisibilis, cui in persona illius inseruis. & sic obedientia tua vana erit, vel certe eo infructuosior, quò tu vel ob aduersam Prælati conditionem amplius grauaris, vel ob gratam placidamque magis hilares. Equidem dico tibi Dæmonem, dum ad hos Prælati modos attendendos inducit, maximam religiosorum ad perfectionem tendentium multitudinem pellendare: quorum obedientia exigui admodum pretij est coram Deo, eò quod obediendo ad ista oculos suos conuertuntur.

B.
Joann
à Cru.

Opera
mystica
NIV
122

Nisi hac in re vim intuleris tibi, ita ut eo vique peruenias, quod tibi perinde sit (quatenus ad tuum priuatum sensum spectat) vtrum is vel ille Prælati locum teneat; nullatenus esse poteris spiritualis, neque vota tua fideliter custodire.

CAVTELA III.

Tertia cautela, directe contra dæmonem pugnans, est: ut serio studeas te ipsum iugiter humiliare verbo & opere; de aliorum bonis ita congaudens, sicut de tuis; cupiensque ut in omnibus

rebus illi præferantur tibi, idque sincero corde. qua ratione vinces in bono malo, Dæmonem procul pelles cordisque possidebis læticiam. Et hoc ipsum præstare stude erga illos potius, quibus minus afficeris, quam erga alios: certo tibi persuadens, quod nisi hoc pacto te gesseris, nec ad veram peruenturus charitatem, nec in ea progressus facturus sis. Ama semper doceri potius ab omnibus, quam velle docere etiam omnium minimum.

Contra Carnem & sensualitatem.

Ribus se cautelis muniat oportet, qui de se ipso ac sensualitate propria (quæ est tertius animæ hostis) desiderat reportare victoriam.

CAVTELA I.

PRIMA cautela sit: ut tibi persuadeas alium ob finem ad monasterium te non venisse, nisi ut poliaris, & exagiteris ab omnibus. quare ut subterfugas imperfectiones & inquietudines, quæ circa conditionem & conuersationem Religiosorum possent contingere; utque ex omnibus euentibus fructum percipias; conuenit te cogitare, omnes quotquot sunt in monasterio, esse officiales siue ministros ad exagitandum te missos, sicuti reuera sunt. ab his enim exercendus es verbo, ab illis opere, ab alijs cogitatione aduersum te: in quibus omnibus ita subditus esse debes, quemadmodum imago vel statua sculptori, pictori, & inauratori subijcitur. Quod nisi fideliter obseruaueris, neque propriam sensualitatem ac sensus superare, neque in monasterio cum Religiosis, sicut par est, conuersari, neque sanctam adipisci pacem, nec denique innumera offendicula, & mala deuitare poteris.

CAVTELA II.

SECUNDA cautela sit: ut nunquam facere prætermittas opera ob gustus vel saporis defectum, si ad Dei seruitium illa fieri expediat; neque illa facias ob solam suauitatem & saporem; quem ex illis percipis, nisi forte illa facere expediat æque ac insipida. Etenim nisi hoc efficias, fieri non potest ut animi constantiam acquiras, & superes infirmitatem tuam.

CAVTELA III.

TERCIA cautela sit: quod vir spiritualis nunquam in suis exercitijs debet collimare oculos ad illorum gustum & saporem, ut ei inhaereat, eoque intuitu solotalia exercitia præstare; neque quod in eis amarum est subterfugere; quin imo quod laboriosum & insulsum est, debet inquirere, & amplecti: sicut enim coercetur & frenatur sensualitas. Alias enim, nec amorem proprium superabis, nec Deiamorem lucraberis, vel consequeris.

FINIS.

S E N T

SENTENTIARIUM SPIRITUALE

V. P. F. IOANNIS A CRUCE PRO RELIGIOSIS SUI ORDINIS.

Aspiratio ad Deum D. nostrum.

ETIAM (ô Deus & dulcedo mea!) in hisce amoris & lucis tuę dictis ob gratiam tui sese anima mea impendere cupit, licet enim illorum verba habeam, non vero opera & virtutem quę tibi, ô Domine mi magis placent, quam eorum loquela, & scientia, alij tamen illis prouocati in tuo seruitio & amore fortasse proficient, in quo ego deficio; eritque animę meę aliquale solamen, quod nimirum occasio fuerit, vt quod in ipsa desideratur, in alijs tu reperias. Diligis ô Domine discretionem, diligis lucem, diligis super alias omnes animę operationes, amorem. Idcirco hæc dicta erunt discreta viatori, lucida viæ, & inter ambulandum amorosa. Subsistat igitur procul mundi Rhetorica, sistant gradum verba, & eloquentia arida humanę sapientiæ, argutæque fragilitatis, quam hætenus non probasti; loquamurque cordi verba, lumine, amoreque tuo madentia, quę vtique placent tibi. E medio forte sic tolles offendicula, & obstacula, à multis animabus, quę ignoranter impingunt, & ignoranter errant, existimantes se rectè procedere, quo-

B.
Joann
à Cru.

Opera
mystic
NIV
122

quoad sequelam dulcissimi filij tui Domini nostri Iesu Christi; similes ei fieri satagentes in vita, conditionibus, ac virtutibus, iuxta normam nuditatis & puritatis spiritus ipsius. Sed tu ô misericordiarum Pater id præsta; nihil enim Domine fiet absque te.

PRIMA SENTENTIA.

1. **S**TUDEAS fouere ordinariam sollicitudinem & affectum imitandi Christum in rebus omnibus, atque ita te geras, sicut ipse se gereret.

2. Abrenuncia propter Christum omnibus gustibus occurrentibus: qui dum viueret alium gustum non habuit, quam Patris sui facere voluntatem.

3. Conare iugiter animam inclinare, non ad faciliora, sed difficiliora; non ad id quod est magis dulce, sed ad id quod est magis inspidum; non ad altiora pretiosioraque, sed ad humiliora & magis contemptibilia, non ad plura, sed ad pauciora, non ad appetendum aliquid, sed potius ad nihil volendum.

4. Præstat oneratum esse iuxta fortem viribus, quam alleuiatum iuxta infirmum ac debilem. Cum es oneratus, iuxta Deum manes, qui est fortitudo tua, quique *iuxta est his qui tribulatio sunt corde*: Cum vero alleuiatus es, tibi ipse proximus, qui es tua imbecillitas; virtus enim & fortitudo animæ, in laboribus crescit & confirmatur.

5. Qui absque magistri ac ducis auxilio esse vult, erit tanquam arbor in agro sola sub nullius dominio: quæ licet fructibus abundet, à viatoribus tamen decerpentur, nec ad maturitatem peruenient.

6. Anima sola & absque spirituali magistro, est instar prunæ separatæ, quæ tepescet potius, quam inardescet.

7. Qui solus absque ductore labitur, solus in casu iacet, & animam suam parui pendit, cum sibi soli fidat.

8. Si casum non metuis solus, time resurgere solus: considera autem quod plus duo, quam vnus possit.

9. Qui oneratus cadit, difficulter oneratus resurgit. qui cæcus corruit, non resurget solus à cæcitate, quod si solus resurrexerit, per viam, qua non conuenit, incedet.

10. Magis exigit Deus à te minimum puritatis conscientiæ gradum, quam quæuis alia opera, quæ præstare potes.

11. Pluris facit Deus in te, quod ad desolationes internas & labores ob ipsius amorem ferendos propendeas, quam consolationes omnes vitionesque spirituales ac meditationes, quas habere possis.

12. Plus amat Deus in te minimum obedientiæ & submissionis gradum, quam obsequia omnia, quæ illi præstare cogitas.

13. Desideria tua abnega, & inuenies, quod desiderat cor tuum, qui seis, vtrum appetitus tuus sit secundum Deum?

14. Quandoquidem ex voluntatis

Lll tuæ

tua adimpletione duplicari debeat amaritudo tua, noli ei satisfacere, etiamsi manere debeas in amaritudine.

15. Plus indecentiæ & impuritatis habet anima vt ad Deum tendat, si appetitum concupiscibilem, licet minimum cuiusvis rei huius mundi foueat; quam si omnium foedarum, molestissimarumque tentationum, ac tenebrarum, quæ excogitari possunt, pondere dummodo grauaretur, eis minime assensum præbeat.

16. Magis placet Deo anima, quæ arde & cum labore, ei quod æquum & iustum est subijcitur; quam illa, quæ in his deficiens, omnia opera sua cum spiritu suauitate exequitur.

17. Gratius est Deo opus, quantumuis exiguum in abscondito factum absq; desiderio vt alijs notum fiat, quam mille alia facta ex vano desiderio, vt hominibus innotescant.

18. Qui expurissimo amore propter Deum operatur; etiamsi Deus id non deberet scire, non cessaret eadem obsequia parilæritia, & amoris puritate præstare.

19. Opus purum & integrum propter Deum factum: in sinu cordis puro, regnum purum efficit suo Domino.

20. Dupliciter laborat passer, qui infedit visco, videlicet vt illo se extricet, & vt se mundet ab illo: dupliciter etiam laborat is, qui appetitu suo satisfacit; imprimis vt inde auellat se, deinde; vt à macula adhesionis seipsum emundet.

21. Qui appetitibus non obtemperat, expeditè volabit secundum spiritum, instar auis pennis minimè destitutæ.

22. Perinde est si auis tenui vel crasso filo ligata hæreat: quamuis enim tenue filum sit, attamen donec illud abrumpat ligata manebit, nec auolabit: sic etiam a-

nima quæ alicui rei etiam minutissimæ adhæret.

23. Mafca mellis appropinquans, præpedit volatum suum: & anima quæ dulcedini spiritus inhætere cupit, obstat libertati, & contemplationis suæ.

24. Noli præfens fieri creaturis, si Dei faciem conseruare cupis in anima clara & simplici: sed potius euacua & longefac ab illis spiritum tuum, & sic inter medias diuinas lucas gradieris.

25. Quid diutius immoraris, cum pollis è vestigio Deum diligere in corde tuo?

26. Spiritus ritè expurgatus, non inuoluitur externis reflexionibus, neque humanis respectibus; sed solus & remotus interius à cunctis formis, suam tranquillitate cum Deo communicat.

27. Amans Deum Anima, blanda humilis & patiens est: Anima vero dura in suo amore proprio obdurescit.

28. Qui orationis filum perdit, est instar eius, qui passerem, quem manu tenebat, auolare permisit, quem difficulterrursum capiet.

29. Vnica duntaxat cogitatio hominis pretiosior est vniuerso mundo: vnde ea solus Deus dignus est, illique debetur: ac proinde quauis cogitatio, quæ circa Deum non versatur, turti nos arguit.

30. Ad insensibilia requiritur quod minime sentitur, ad sensibilia vero, sensus, ad spiritum autem Dei, cogitatio.

31. Considera quod Angelus turcustos non semper moueat appetitum ad operandum, tametsi semper rationem illustret: proinde noli expectare suauitatem sensibilem, cum ratio & intellectus tibi sufficiant.

32. Appetitus cum circa aliquid extra Deum versatur, obstruit aditum motio-
ni angelicæ.

B.
Joann
à Cru.

Opera
mystica
NIV
129

33. Id quod ambis, quodque magis desideras, non inuenies per viam hanc tuam, neque per sublimem contemplationem; sed in multa humilitate, cordisque flexura.

34. Noli frustra fatigari, non enim saporem & spiritus suauitatem ingredieris, nisi eius, quod concupiscis abnegationi insisteris.

35. Vide quod flos, quanto delicatior est, eo citius marcescat, odoremque amittat, propterea caue ne velis per spiritum suauitatis incedere; sic enim minime constans eris.

36. Selige tibi spiritum robustum, nulli rei affixum, & sic inuenies suauitatem pacemque copiosam, fructus enim sapidi, dulces ac permanentes in frigidis regionibus inueniuntur.

37. Quod ex mundo nascitur mundus est, sicut quod ex carne nascitur caro est. Bonus autem spiritus oritur solummodo à Dei spiritu, qui neque per mundum, neque per carnem communicatur.

38. Rationem in eas cum tua ratione, ut quod ipsa dicitur, in via Dei perficias; quod multo magis tibi proficuum erit coram Deo tuo, quam opera omnia, quae facis absque huiusmodi reflexione, & plusquam omnes fauores spirituales, quos requiris.

39. Felix qui proprio gustu & inclinatione relictis, sic aspicit res, ut solus rationis & iustitiae intuitu illas perficiat.

40. Qui rationaliter operatur, similis est illi, qui substantiali cibo, qui autem voluntatis suae gustui cupit satisfacere, similis est ei, qui fructibus flaccidis & molibus vescitur.

41. Si animam expurgaueris à peregrinis possessionibus, & appetitibus, res spiritualiter intelliges, & si abnegaueris appetitum erga illas, illarum veritate frue-

ris, cognoscendo quod certum in illis est.

42. Ille profecto res omnes iam vicit, quem nec illarum gustus mouet ad gaudium, nec amaritudo ad tristitiam.

43. Si pertingere cupis ad sanctam inuersionem, debes incedere non res admittendo, sed abnegando eas in spiritus nuditate.

44. Ad perfectionem peruenire non poterit, qui non studet sibi satisfacere, ita ut tam appetitus naturalis, quam spiritalis contenti sint in vacuitate omnium, quae non sunt Deus; quod praerequitur ad completam pacem, & tranquillitatem Spiritus.

45. Siquidem Deus inaccessibilis est, non requiescas in his quae potentiae tuae possunt comprehendere, & sensus sentire; ne quod minus est tibi satisfaciatur, & perdat anima tua agilitatem ad tendendum in illum requilitam.

46. Sicut qui trahit currum sursum, ita ad Deum tendit anima non excutiens sollicitudinem, & appetitum non extinguens.

47. Non est Dei voluntas ut anima perturbetur, aut in re aliqua patiat: si enim aliquid patitur, id ex virtutis imbecillitate procedit: siquidem viri perfecti anima letatur in eo, quod imperfectam contristat.

48. Via vitae modicam requirit negotiationem & sollicitudinem, sed magis exigit propriae voluntatis abnegationem, quam multam scientiam: Qui plus rebus & gustibus inhaerit, is minus progreditur per eam.

49. Ne quaeso tibi persuadeas, quod placere Deo situm sit in multis operibus, sed potius in hoc, quod opera fiant cum recta voluntate, absque proprietate, & humanis respectibus.

50. Ad vesperam de amore ratio exi-
getur abs te; addisce Deum amare, sicut
ipse amari vult, & innatam tibi condi-
tionem relinque.

51. Caue ne te rebus alienis immisce-
as, nec illarum recorderis. Vix enim pen-
sum tuum adimplere sufficies.

52. Noli putare ex eo quod in aliquo
non resplendant virtutes, quas tu con-
cipis, ideo non sit coram Deo pretiosus
propter illa, quæ tu non cogitas.

53. Nescit homo rationabiliter lætari
& dolere: eo quod distantiam inter bo-
num, & malum minime percipiat.

54. Vide ne propter sæculi aduersos
casus contisteris repente, cum nescias
bona, quæ secum adferunt à Deo præor-
dinata, in iustorum vtilitatem, & electo-
rum gaudium sempiternum.

55. Vide ne gaudeas propter bona
transitoria, cum certus non sis, an æter-
nam tibi vitam allatura sint.

56. In tribulatione ad Deum confi-
denter accurre, & sic confortaberis, illu-
minaberis, & erudieris.

57. In gaudijs & gustibus, cum timo-
re & veritate confestim ad Deum confu-
ge, & sic non decipieris nec implicaberis
vanitate.

58. Deum vt sponsum & amicum ha-
beto, & coram eo iugiter ambula, & sic
vitabis peccata, & amare addisces, resq;
necessaria prospere tibi succedent.

59. Absque fatigatione gentes subiugabis,
tibi que famulabuntur omnia, si
tam illorū, quam tui ipsius oblitus fueris.

60. Quieti indulge, superfluas curas
à te repellendo, & quicquid demum ac-
cidat negligendo; & sic seruias Deo cum
propria satisfactione, & in illo lætaberis.

61. Vide quia Deus non regnat nisi in
anima pacifica, & propria quæstione
tenudata.

62. Etiam si multa opera facias, nisi
tamen addiscas voluntatem tuam abne-
gare ac te subijcere, tui, rerumq; tuarum
curam deponendo, non progredieris in
via perfectionis.

63. Plus Dei donis vna duntaxat ho-
ra lucratur, quam per totum vitæ cur-
sum, proprijs lucraremur.

64. Valde imminuitur conscientie
secretum, quoties aliquis manifestat ho-
minibus fructum eius; tunc enim reci-
pit pro præmio fructum laudis transi-
toria.

65. Super omnia nobis necessarium,
est huic magno Deo exhibere silentium
tum appetitu, tum lingua, is enim solum
exaudit silentem linguam amoris.

66. Noli vana extolli lætitia cum scias,
quot & quanta peccata commiseris, &
ignores qualiter Deo gratus sis, verum-
tamen time, ac spera.

67. Linguam & cogitationes tuas re-
frena valde, affectusque tuus assiduo ad-
hæreat Deo, & in calefcet spiritus diuino
modo.

68. Spiritualem tranquillitatem cum
amorosa Dei notitia habere satage, cum-
que necessario loquendum tibi erit, e-
dem tranquillitate, & pace id exequi-
ris.

69. Frequenter memineris æternæ
vitæ; quodque abiectiores & pauperio-
res, quique seiplos minus æstimant altio-
ri dominio, & gloria fruuntur in Deo.

70. Delectare frequenter in Deo, qui
est salus tua; & considera bonum esse pa-
ti quidquid euenerit, propter eum qui
bonus est.

71. Quid scit qui pro Christo pati nescit
cum de laboribus agitur, quo plures &
grauiores sunt, eo melius.

72. Si quis tibi persuadere conetur do-
ctrinam laxā, tamen si miraculis eā confir-
met,

B.
Joann
à Cru

Opera
mystic
NIV
129

met, ei non credas, sed magis austeriori penitentia, & abstractioni à rebus omnibus, fidem adhibeas.

73. Considera, summo opere expedire, te tibi ipsi esse contrarium, atque per austeram vitam, ad perfectionem contendere, simulque intellige de quolibet verbo prolato præter ordinem obedientia, Deum à te rationem exacturam.

74. Interius exteriusque cum Christo crucifixus, viues in hac vita cum satietate, & satisfactione animæ tuæ, & in patientia tua possidebis eam.

75. Amorosam erga Deum attentionem habero, absque appetitu percipiendi aliquid singulare de illo.

76. Assiduam in Deo habe fiduciam, æstimando quod ille, in te, & in alijs pluris facit, nempe bona spiritualia.

77. Ne admiseris in anima tua rem aliquam non habentem in se substantiam spirituales, hæc enim efficiet vt veræ deuotionis, & recollectionis suauitatem amittas.

78. Satis tibi sit Christus crucifixus, cum ipso patere, & requiesce, & sine ipso, nec pati, nec requiescere velis, ideoque rebus omnibus internis externisque proprietatibus, seu adhesionibus te ipsum exinanire stude.

79. Sinus tui conclaue ingredi, & coram Deo tuo, qui tibi semper adest & benefacit, feruenter labora.

80. Conare iugiter vt res nihil tibi facessant negotij, nec tu rebus, sed potius oblitus omnium maneat cum Deo in recessu tuo.

81. Labores multum ama, & pro nihilo duceas: vt sic placeas illi Domino, qui pro te mori non dubitauit.

82. Pauper qui nudus est, vestietur, animam vero, quæ appetentias & desideria sua exuerit, puritate, suauitate, ac voluntate sua vestiet Deus.

83. Vnicum duntaxat verbum locutus est Pater, Filium nimirum suum: atque in æterno silentio semper illud loquitur, quod etiam in silentio debet anima audire.

84. Non debemus labores nobis adaptare, sed nos ipsos laboribus.

85. Qui Christi crucem non querit, nec ipsius gloriam querit, quem si possidere desideras, extra crucem nequaquam requiras.

86. Deus ad hoc vt animam diligit, non illius excellentiam, sed grandem illius humilitatem, cuique contemptum respicit.

87. Cælum corruptioni non subiacet, nec generationi, neque animæ celestem naturam sortita; appetitus generare, & nutrire solent.

88. Ne vescaris vitæ huius vetitis cibis: quia beati qui esuriunt, & sitiunt iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur.

89. Appetitus fatigant animam, obnubilant, maculant, atque debilitant.

90. Non consistit perfectio in virtutibus quas in te cognoscit anima, sed in illis, quas Deus in ipsa cognoscit: quod est quid reconditum & occultum, quare non habet vnde præsumat, sed potius vnde metuat.

91. Amor non consistit in hoc, quod quis magna sentiat, sed in magna nuditate & patientia propter Deum dilectum.

92. Potentiæ ascensus animæ non debent omnino circa res effundi & occupari, sed solum quantum est necessarium, & reliquum liberum ipsi Deo relinquendum est.

93. Tria sunt signa recollectionis internæ: 1. signum, si animæ non placent res transitoria. 2. si placet illi solitudo & silentium, & id quod perfectius est curat. 3. Si meditatione & discursu, quibus antequam

uabatur, nunc impeditur, quæ signa simul reperiri debent.

94. Nō aspiciere alienos defectus, serua-
re silentium, & assiduum cum Deo com-
mercium, ingentes euellunt imperfectio-
nes ab anima, maximarumque virtutum
Dominam efficiunt.

95. Non suspiceris aduersus fratrem
tuum, quia perdes puritatem cordis.

96. Abstractum ab externis & posses-
sione interiorum, rerumque diuinarum
proprietate, neque prospera detinent, nec
prepediunt aduersa.

97. Quid prodest Deo vnum dare, si
aliud à te requirit? considera quid velit

Deus, & sic plenius satisfacies cordi tuo,
quàm eo, ad quod propendes.

98. Quomodo ita intrepide indulges
voluptati & genio, cum debeas compa-
re coram Deo, etiam minimi verbi, & co-
gitationis rationem redditurus?

99. Vide quod multi sunt vocati, pauci
vero electi, & quod nisi cautè sollicitèque
vixeris, certior sit perditio tua quam salu-
s.

100. Quandoquidem tempore reddenda
rationis dolere debes, quod non in-
sumpleris tempus in Dei seruitio, cur mo-
do non impendis, & ordinas illud eo mo-
do, quo illud impendisse velles cum mo-
rieris?

EXCLAMATIO AD DOMINUM, qua V.P. finem imponit suis documentis.

Domine Deus amator meus, si adhuc memores es mi-
quitatum mearum, ut non exaudias orationem meam,
fac mecum secundum voluntatem tuam: hanc enim es ip-
se volo, tuamque bonitatem & misericordiam exerce, &
in illis cognosceris. Si vero opera mea expectas, ut ipsis in-
tercedentibus annuas orationi meae, Da illa tu Domine, &
in me illa operare, nec non pœnas, quas tibi placuerit acci-
ptare, mitte, & sic fiat, quod si opera mea prestolari non vis,
quid o clementissime Domine expectas? cur moraris: cur
tandem? si gratia & misericordia futura est, quam in Fi-
lio tuo requiro, accipe operum meorum tertium, si qui-
dem tibi placet, & hoc mihi bonum largire, siquidem etiam
& hoc tu vis. Quis euadere poterit in finimos modos, ac ter-
minos, nisi tu o DEVS meus, in puritate amoris eum erigas
ad te?

EPI.

B.

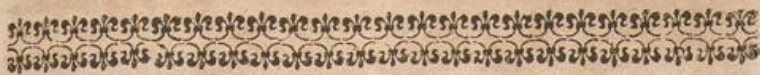
Joann
à Cru

Opera

mystic

NIV

128

EPISTOLÆ
SPIRITVALES

VEN. ET MYSTICI DOCTORIS

FRATRIS IOANNIS A CRUCE PRIMI
Carmelitæ Discalceati.

EPISTOLA I.

Ad religiosum quendam sibi subditum, in qua illum instruit, quæ ratione debeat abstrahere voluntatem à gaudio Creaturarum, & in Deo illam collocare.

AX IESU CHRISTI, ô fili, sic semper in anima tua. Accipi epistolam R. V. qua indicat magna sibi à Domino immixta fuisse desideria occupandi voluntatem suam, solummodo in diligendo eum super omnia: in quem finem aliquot à me documenta requirit. Summopere lætor de his tam intensis desiderijs à Domino præstitis, at longe magis gaudebo, si ea executioni mandauerit. Idecirco animaduertat oportet: Gustus omnes, gaudia & affectus semper oriri in anima mediante affectu, & appetitu rerum quæ obijciuntur ei tanquam bonæ, conuenientes, & delectabiles, eo quod, ut ipsa putat, delectabiles sint, atque pretiosæ. Et iuxta hoc eius appetitus erga illas mouentur, ipsaque voluntas eas adipisci sperat, & in eis, cum præsentibus sunt, delectatur, timetque illas a-

mittere, & cum eas perdit, dolore afficitur. Vnde secundum affectus & delectationes rerum, alteratur anima, & fit inquieta. Ad annihilandum itaque, & mortificandum hos delectationum affectus, in rebus omnibus extra Deum, debet R. V. signanter notare; omne id de quo potest distincte gaudere voluntas, esse suaue ac delectabile, eo quod ipsa suaue esse arbitretur: porro nullas suaues ac delectabiles, in qua voluntas gaudere, & oblectari potest, est Deus. Nam sicut Deus subijci nequit apprehensionibus reliquarum potentiarum; ita neque subijci potest appetitibus & gustibus voluntatis. Etenim quem admodum anima non valet gustare Deum essentialiter in hac vita mortali, ita quæcunque suauitas & delectatio, quam percipit, Deus esse non potest, quantumuis sublimissima sit. quidquid enim voluntas distincte gustare & appetere valet, est in quantum id cognoscit sub ratione huius vel illius obiecti: cum igitur voluntas nunquam Deum gustauerit, prout in se est, neque sub aliqua eum appetitus apprehensione cognouerit, atque adeo nesciat qualis Deus in se sit; hinc

fit

B.
Joann
à Cru

Opera
mystic
NIV
129

ASA

fit quod ipsius gustus eum assequi nequeat, nec possunt ipsius esse, appetitus, & gustus, eo peruenire, vt Deum sciant desiderare, quippe qui ipsorum capacitatem excedit.

Constat itaque nullam rem distinctam earum, de quibus gaudere potest voluntas, esse Deum: ac propterea vt illi vnatur, debet seipsam euacuare, & auellere à quocunque inordinato affectu, appetitu, & gustu rerum omnium, de quibus distinctè gaudere potest, tam circa superiora, quam etiam inferiora, temporalia vel spiritualia; vt sic expurgata & emundata ab vniuersis gustibus, delectationibus & appetentibus inordinatis, tota simul cum affectibus suis, in amando Deum occupetur. Si enim voluntas potest aliquo modo comprehendere Deum, eique vniri, hoc non fit per aliquod medium ab appetitu comprehensibile, sed solum modo per amorem: iam vero cum suauitas, & delectatio, & quicquid aliud gustus, cuius voluntas est capax, non fit amor; sequitur nullum ex sapidis sentimentis esse posse medium aptum, vt voluntas Deo copuletur, sed tantum voluntatis operationem. longe quippe differt voluntatis operatio ab ipsius voluntatis sensu; per operationem enim quæ est amor, vnitur Deo, & in ipsum terminatur, non vero per apprehensionem, & sensum appetitus sui, qui tanquam finis ac terminus operationis in anima residet.

Possunt sentimenta, & motiua duntaxat, ad amandum deferuire, si voluntas ulterius progredi velit. Vnde lapida sentimenta non dirigunt ex se ad Deum animam, imo efficiunt vt ipsis insidendo hæreat: at vero operatio voluntatis, quæ est amare Deum, efficit vt anima in ipso solo ponat affectum, gaudium, gustum, voluptatem & amorem suum, prætermis-

omnibus, eum super omnia diligendo. Quare qui mouetur ad amandum Deum propter eam quam experitur suauitatem, eo ipso prætermittit hanc suauitatem, & amorem suum collocat in Deo, quem non sentit: si enim amorem collocat in suauitate & gustu quem percipit, relictendo & inhærendo illi, iam hoc esse amorem suum in Creatura, aut in re aliqua ad ipsam pertinente collocare, & motuum seu medium vt finem ac terminum sibi constituere, ac proinde opus voluntatis esse inutile & otiosum, quippe cum Deus incomprehensibilis sit & inaccessible, non debet voluntas suam operationem amoris (vt circa Deum versetur) collocare in eo quod ipsa tangere & appetitu apprehendere potest, sed in eo, quod is nec comprehendere nec attingere valet. Et sic voluntas amat quod certum ac verum est, iuxta beneplacitum fidei, in vacuitate & obscuritate sentimentorum suorum super illa omnia quæ ipsa potest percipere intellectu nominatum melius, credendo & amando, super omne id, quod potest intelligere. Vnde valde esset insipiens, qui deficiente suauitate & consolatione spirituali, putaret idcirco sibi deesse Deum: & dum ea afflueret, gauderet & exultaret, exultans propterea se habere Deum: & adhuc insipientior foret, si hanc in Deo suauitatem exquireret, gauderetque & inhæreret illi: Sic enim iam non requireret Deum, voluntate fundata in vacuitate fidei & charitatis, sed gustum & suauitatem spiritus (quæ quid creatum est) proprii gustus & appetitus ductum sequendo. Atque ita non diligeret patre DEUM super omnia (quod est vires omnes voluntatis in eo ponere) inhærens siquidem, & adhærens appetitu illi creaturæ, non ascendit vo-

EPISTOLA II.

Ad Moniales Carmelitas Discalceatas Oppidi
 Veas, vbi eas hortatur vt in silentio tam in-
 terno quam externo operentur.

voluntas super illam ad Deum, qui inaccessibilis est. Fieri enim nequaquam potest, vt voluntas pertingere possit ad fructum suauitate, & delectatione diuinæ vnionis, neque suauis & amabiles Dei amplexus valet experiri, nisi in nuditate & vacuitate appetitus ab omni gustu peculiaris, tam superiori, quam etiam inferiori. Hoc enim indicare voluit Dauid, quando dixit: *Dilata os tuum, & implebo illud.* Sciendum est enim appetitum esse os voluntatis, quod tunc dilatatur, cum alicuius suauitatis buccella non impeditur, nec occupatur: cum enim appetitus circum aliquam versatur, eo ipso angustatur & restringitur: cum extra Deum nihil sit præter angustias, ac proinde vt anima recto tramite ad Deum tendat, eique vniamur, debet habere os voluntatis apertum, solummodo ipsi Deo, & à quacunque appetitus buccella auulsum, quo sic Deus illud impleat amore & suauitate sua. debet insuper hanc famem & sitim solius Dei habere, nec alia quauis re eam velle explete, quandoquidem Deum, sicuti est hic gustare nequit; imo etiam id quod gustari potest (si appetitus adsit) illius gustum præpedit. Id docuit Isaias cum ait: *Omnes sitiens venite ad aquas &c.* quo loco eos qui solum Deum sitiunt, nec habent argentum appetitus, ad satietatem diuinarum aquarum vnionis Dei inuitat. Plurimum itaque conuenit expedire, vt R. V. si magna pace animæ suæ frui, atque ad perfectionem peruenire desiderat, voluntatem suam Deo omnino consecret, quo sic cum illo vniamur, & nullo modo circa terrena, vilia, & abiecta occupetur. Diuina Maiestas, tam spirituale ac sanctum faciat, sicut ipse opto. Segobrida 14. Aprilis.

Fr. Ioannes à Cruce

IESVS MARIA sit in animabus vestris, Charissimæ in Christo filia, maxima mihi consolationis occasio fuit epistola Charitatum VV. Dominus ipse vobis retribuat, quod literas ad vos non miserim, non fuit voluntatis defectus, vere enim maius vestrum bonum desidero; sed quod satis multa dicta & scripta esse iudicarem ad operandum, quod est maxime necessarium. id enim quod desideratur, si tamen aliquid desideratur, non est loqui vel scribere (hoc enim frequenter abundat) sed tacere & operari; præterquam quod loqui distrahit, tacere vero & operari recolligit, & vires tribuit spiritui. itaque postquam aliquis scit ea quæ ad spirituale suum profectum sibi dicta sunt, non indiget ultra audire & loqui, sed in silentio, & solitudine serio illud operari, cum humilitate, charitate, & sui ipsius contemptu, absque eo quod alias res nouas statim inquirat, id enim solum deseruit ad satisfaciendum appetitui in exterioribus (imò nec sic illi satisfacit) spiritum vero debile, vacuum & virtute interna destitutum internam relinquendum. Et inde prouenit quod nec vnum, nec alterum proficit. Sicut nec prodest cibus, nondum perfecta prioris cibi digestionem: ex eo namque quod calor naturalis diuiditur, & circa vtrumque versatur, sufficientem virtutem non habet vt illos in aliti substantiam conuertat: ac proinde infirmitates, & morbi generantur. Multum interest, Charissimæ filia, vt spiritum cautè subducamus Dæmonis, ac sensualitatis astibus: secus enim plurimum nos defecisse inaduertenter comperimus, & à Christi

M m m virtut-

is
ce

B.
Joann
à Crua

Opera
mystic
NIV
122

virtutibus longe alienos esse; nouissime-
que comparebimus gestantes opera no-
stra facta in uerso modo; & rari lampe-
dem nos accensam gerere, apparebit ex-
tineta, flatus enim, quibus eam accen-
dere putabamus, forsitan aptiores erant
ad eam extinguendam. Ne igitur no-
bis hoc accidat, & ut dixi, ad hoc ut spi-
ritum custodiamus, dico nullum medium
aptius superesse, quam *Pati, facere, & Ta-
cere*, sensusque ocludere cum exercitio
& propensione ad solitudinem, & obli-
uionem rerum omnium atque euen-
tuum, licet pereat totus mundus: nec
vnquam siue bonus, siue malus euentus
sit, cordis tranquillitas ex amoris visce-
ribus profecta negligenda est, utpote dis-
positio ad patiendum in omnibus rebus
occurrentibus. Tanti quippe momenti
res est perfectio, & spiritus delectatio
tam est pretiosa & opulenta, ut ad illam
assequendam faxit Deus ista sufficiant:
Impossibile est enim, ut quis gradatim
proficiat, nisi *Faciat*, & simul *Patiatur* cum
virtute, inuoluendo omnia in silentio.
Hoc filie Domino volente intellexi, nem-
pe quod anima, quæ cito ad loquendum,
& conuersandum attendit, valde modi-
cam attentionem habet ad Deum: dum
enim illam habet, confestim ab intus tra-
hitur ad tacendum, & omnemque conuer-
sationem fugiendam, acceptabilius en-
nim est Deo, si anima sese in ipso oble-
ctet, quam si in alia re creata, quantum-
uis excellentissima, eique vtilissima sit.
Commendo me precibus CC. VV. vo-
bisque pro certo persuadeatis, opto,
quod licet charitas mea exigua valde sit,
ita nihilominus erga vos collecta est, ut
nullo pacto obliuiscat vestri, quibus
non mediocriter in Domino deuinctus
sum. ipse sit semper nobiscum, amen.

Granata vigesima secunda Nouembrii
1587.

Fr. Ioannes à Crua

Præcipua nostra necessitas est, tace-
re coram hoc magno Deo, tam appetitum
quàm linguam, cuius loquela, quamquam
ipse libenter audit, est silens loquela a-
moris.

EPISTOLA III.

Ad Matrem Mariam à Iesu Fundatricem et
Priorissam, ceterasq; Religiosas Conuentus
Carmelitarum Discalceatarum
Cordubæ.

Agit de bono Exemplo ac spiritu, quo proceden-
dum est in fundatione monasteriorum.

IESVS sit in animabus vestris. Obligatio
vobis incumbit correspondendi Do-
mino, iuxta acclamationem & appelas-
sum, quo inibi receptæ estis. Reuera enim
ex relatione consolatus sum, nec in eo
quod ædes adeo inopes, vigentibus
caloribus ingressæ sitis, singulari Dei pro-
uidencia id factum est, ut populum luce-
dificetis, & suadeatis, quod profitemini
videlicet Christum nudum, ut quæ deinceps
ad ingressum religionis à Domino
moueantur, quo spiritu eas venire oporteat,
intelligant. Mitto R. V. omnes sic-
cultates, & licentias requisitas. Videant,
videant, ut spiritum paupertatis, & re-
rum omnium contemptus conseruare
contendant. Sin minus, scitote in mille
vos necessitates, tum spirituales, tum et-
iam temporales deuenturas, si Dei lo-
lius possessione nolueritis esse contentæ.
Scire etiam vos volo, quod non habebitis,

tis, nec experiemini plures necessitates quam illas, quibus corda vestra sponte subijcere volueritis: siquidem pauper spiritus in rerum defectu laetior est, magisque contentus: eò quod suum Totum in Nihilò reposerit. & sic ubique affluentiam & cordis amplitudinem reperit. Felix Nihil! felixque cordis latibulum! quod tantæ virtutis est, vt omnia subijciat, cum nihil sibi subijcere velit, curasque omnes deponat, vt amplius amore inardescat. Omnibus sororibus in Domino salutem dico. R. V. eis dicat ex parte mea, quod à Domino assumptæ sint, tanquam primarij istius Foundationis lapides: & vt cogitent quales eas esse oporteat, quæ tanquam fortiores debent esse fundamentum cæterarum. proficiant ex primitiis huius spiritus, quem Deus initio conferre suevit, vt denuo perfectionis iter, in omni humilitate & abstractione intus & foris, arripiant: non puerili animo, sed virili voluntate mortificationem & pœnitentiam sequantur, cupientes vt hic noster Christus aliquo vobis constet. dissimiles ijs qui propriam commoditatem & consolationem siue in Deo, siue extra ipsum quærunt, sed potius illis similes, qui in silentio & spe, cum amore, siue in Deo, siue extra ipsum, patiquærunt. Deus det vobis gratiam suam. Amen. Segobrida. 28. Julij 1.89.

Frater Ioannes à Cruce.

EPISTOLA IV.

Ad eandem Matrem Priorissam Conuentus Cordubensis. Instruit eam quæ ratione providere debeat rebus temporalibus, & spiritualibus suis Conuentus.

Es vs sit in animata, filia in Christo Charissima. Causa cur toto isto tempore à te relato nò scripserim, potius adscribendum est loci distantia (cum agam Segobridæ) quam voluntatis defectui: hæc enim semper eadem in me est, & in Domino semper futuram spero. Infirmatibus tuis condoleo; quoad temporalia istius monasterij, nollem te adeò esse sollicitam, sic enim fiet vt Deus illius obliuiscatur, magnamque penuriam spiritualiter ac temporaliter incurretis; sollicitudo quippe nostra ipsa nos depauperat. *Lactis ò filia, in Domino totum cogitatum tuum, & ipse te enutriet.* Is enim qui, quod amplius est donat, & donare vult, non potest quod minus est non largiri. Ne desit tibi desiderium carentiæ, & paupertatis; eadem quippe horâ deficiet tibi spiritus, & in virtutibus eris remissior. Quod si pridem pauper esse optabas, nunc quando Prælate munere fungeris, id multo magis optare, & amare teneris; domum etenim virtutibus magis & desiderijs cælestibus regere, eique providere debes, quam sollicitudinibus, & inuentionibus circa res temporales, & terrenas: dicente nobis Domino, vt neque de cibo, neque de vestitu, neque etiam de die crastina cogitemus, nec recordemur. Hoc vnum R. V. facere incumbit, nempe, vt animam suam, & suarum monialium cum omni perfectione ac religione Deo vnitas esse curet, & oblitus omnis creaturæ, & respectus ad ipsam, vt sic omnes in Deo vnum sitis, & in illo dumtaxat hilares; nam quod attinet ad reliqua, ego fideiubeo. Sororibus salutem plurimam in summo bono nostro dico, qui numquam deserat spiritum tuum, mea filia, amen. Matrivi 20. Iunij. 1590.

Fr. Ioannes à Cruce.

M m 2

EPI-

EPISTOLA V.

AD MATREM ELEONORAM à S. Gabriele
Monialem Carmelitam Discalceatam
in Conuentu Cordubensi.

*Docet eam quomodo egredi oporteat de terra &
à nobis ad faciendum voluntatem Dei.*

IESVS sit in anima R. V. mea in Christo filia. Gratiago R. V. pro epistola sua, nec non Deo, quod ipsius opera uti voluerit in istius conuentus fundatione. hoc siquidem ideo à Diuina Maestate factum est, ut R. V. magis perficeret. Nam quo plura donate cogitat, eo magis illa nos efficit desiderare, donec nos omnino vacuos reddat, ut sic bonis suis cœlestibus impleat. Optime soluta erunt bona Hispali nunc à R. V. relicta amore sororum: ex eo namque, quod Dei imensa bona non capit, nisi cor vacuū, & solitarium: propterea Dominus (quia amat R. V.) vult ut bene sit solitaria, cupiens ipse omnem societatem R. V. exhibere, eritque necessarium ut R. V. applicet animum, quatenus ipso solo sit contenta, quo sic in ipso inueniat omnem consolationem. Licet enim anima in cœlo versetur, nisi ad illud amandum voluntatem applicet, nequaquam erit satisfacta: sic etiam nobis euenit cum Deo, quamuis. n. semper nobiscum sit, si alteri rei cor affixum & minime solitarium habemus, nequaquam contenti erimus. Non dubito quin Hispalenses sentiant ibidem solitudinem ob absentiam R. V. sed fortassis iam inibi profuerat, quantum poterat; nunc vero voluntas Dei est, ut etiam prosit apud nos: nam fundatio ista numerari debet inter præcipuas, quare conetur R. V. multum iuuare Matrem Priorissam, in omnib. rebus magna cum

vnanimitate & amore, licet non ignorem esse superuacancum V. R. hoc commendare; utpote quæ tanquam annosa, & experta, optime nouit, quæ solent accidere in hisce fundationibus: idcirco enim R. V. selegimus, det Dominus R. V. spiritum suum. Segobrida 8. Iulij 1589.

Fr. Ioannes à Cruce.

EPISTOLA VI.

Ad Sororem Magdalenam à S. Spiritu Monialem Carmelitam Discalceatam Cordaba.

Vbi eam confortat ad patiendum incommoda, quæ in nouis fundationibus sese offerunt.

IESVS sit in anima tua charissima in Christo filia. Gaudis sum videre proposita, quæ per epistolam ostendis, benedico Deum, qui providentia sua omnia disponit: satis enim tibi erunt necessaria in hisce fundationum primordijs, ad ferendos caloris æstus, angustiam loci, paupertatem, & labores in omnibus rebus: ita tamen, ut nemo percipiat verum tibi molesta sint, an non. Vide quod Deus in his principijs quærat animas non desides, & inertes, neque delicatas, & suauitantes; ac propterea tunc Diuina Mater peculiariter præsto est; adeo ut modica adhibita diligentia, possint in omni virtute proficere. & sane fors magna, & signum Dei fuit, alijs prætermisiss, te eò adducere. licet enim multum constare deberet quod relinquis, nihil plane est equidem cito etiam illud relinquendum erat. ut autem Deum in omnibus habeamus, oportet nihil nos in omnibus habere. Cor enim quod vnus est, quo pacto totum alterius esse potest? Sorori Ioan-

B.
Joann
à Cruce

Opera
mystic
NIV
129

næ idem etiam dico, nec non vt pro me Deum exoretis. Ipse sit tecum in anima, Amen. Segobrida 28. Iulij 1589.

Fr. Ioannes à Cruce.

EPISTOLA VII.

Ad Virginem quandam Matritensem, quæ postmodum habitum Carmelita Discalceata induit, vixitque laudabiliter in monasterio Arenarum.

Respondet tribus ab ea quæstis, nimirum circa peccata deservenda, meditandam Christi Domini passionem, & gloriam Paradisi.

IESVS sit semper in anima tua. Eo tempore tabellarius appulit, quo respondere non poteram dum transiret, imo etiam nunc expectat. Donet cibi Deus, o filia, semper suam gratiam, vt tota in omnibus amori & obsequio illius intendas, prout teneris: si quidem in hunc solummodo finem ab illo creata & redempta es multa dicenda forent circa puncta, quæ à me inquiris; sed temporis, & epistolæ angustia id non permittit. Dicam tamen alia tria, quibus aliquantum proficere poteris. in primis circa peccata (quæ Deo ita exosa sunt, vt pro eis eum mori necesse fuerit) debes, vt condigne illa desistere, & vitare possis, hominum confortia, quantum fieri potest, declinare, atque illos fugere, & in quavis re agenda, non proferre plura verba, quam quæ sunt præcisè necessaria: nam tamen perfectus quis sit, cõuertendo tamen cum hominibus plus quam necessitas, & ratio requirit, oberit illi, simul etiam legem Domini exacte, & cum amore te custodire oportet. Quod ad Christi Domini passionem attinet, studeas corpus tuum rigide, sed discretè tractare, nec non odium tui i-

psius, & mortificationem prudenter exercere, nec velis in re vlla gustum, & voluntatem propriam sequi: hæc siquidem illius mortis, & passionis causa fuit: quidquid feceris de consilio Domine matris efficit. Quoad, denique, gloriam videlicet cœlestem, vt ritè eam mediteris, & ames; vniuersas mundi diuitias, & voluptates lutum reputes, vanitatem & fatigationem, sicuti reuera sunt. Nihil præterea magni facias, quantumuis magnum & pretiosum sit, præter Dei gratiam & amicitiam. quandoquidem pretiosiora quæque huius vitæ, si cum æternis illis bonis, pro quibus à Deo creati sumus, conferantur, turpia, & amara sunt: quorum deformitas, & amaritudo, licet breuis sit, & transitoria, permanet nihilominus æternaliter in anima, quæ illa æstimat, & magni facit. Non obliuiscor negotij tui, nunc autem expediri nequit; licet satis multum mihi cordi sit. Serio rem Deo commendes, & Deiparam Virginem & D. Iosephum aduocatos tibi assume. Domine Matri plurimam salutem dico, & vna simul orate pro me, vtque etiam amicæ vestræ pro me excharitate orent, curate. Deus donet tibi suum spiritum. Segobrida.

Fr. Ioannes à Cruce.

EPISTOLA VIII.

Ad D. Iohannam de Pedraça Granata.

Instruit eam quomodo se gerat in ariditatibus & derelictionibus.

IESVS sit in anima tua: cui gratias refero quod mihi hanc præstiterit gratiam vt non obliuiscar pauperum, nec sub vmbra recumbam, vt tu dicis. Non parum

Mmm 3 me

me affligit cogitare, ne forte quod dicis, id etiam credas, nimis enim ingratus essem, si post tot mihi præstita beneficia, etiam cum illa minus promerebar tui obliuisceret. Considera qualiter id quod resider in anima possit obliuioni tradi. Putas ex eo quod in tenebris & spirituali vacuitate constituta es, ab omnibus te esse derelictam? Sed hoc mirum non est, quandoquidem in eo etiam Deum tibi deesse suspicaris. Sed reuera nihil deest, nec quicquam conferre opus est, imo nec habes, nec scies, nec intuenies, nã ista omnia nihil sunt nisi suspensiones absque fundamento. Qui aliud præter Deum non vult, non ambulat in tenebris, quantumuis tenebrosus, & pauperem se videat. Et quisquis non insequitur existimationes & gustus priuatos, nec in Deo, nec in Creaturis, neque in hoc, vel illo, sua obtemperat voluntati, is non habet offendiculum, nec quidquam conferre cum alijs habet opus. Bene procedis filia, si nas te duci & latere. Quæ enim es tu vt tui curam habeas? egregie sane te ipsam tractares? Numquam in meliori statu fuisse constituta, quam nunc es. nunquam enim adeo humiliata, & subiecta extitisti, neque te ipsam, & res mundanas tam parum aestimasti: neque tam improbam te, Deum vero ita bonum, vt nunc, cognoscebas: nec adeo pure, & absque propriæ utilitatis respectu Deo seruebas vt nunc: nec denique voluntatis & propriæ quæstionis defectus insequeris nunc, vt solebas. Quid ergo vis? quem procedendi modum in hac vita tibi effingis? quid putas est seruire Deo aliud, quam abstinere à malo, custodiendo mandata, & pro viribus incumbere ipsius seruitio? si hæc adsint, quid alijs opus est apprehensionibus, aut luminibus, seu succis, siue hinc, siue illinc procuratis; in quibus ple-

rumque non desunt offendicula, & pericula anima, quæ apprehensionibus & appetitibus suis se ipsam decipit, & hallucinatur, atque à proprijs potentijs in errores inducitur. Vnde maximum Dei donum est, cum illas obsecrat, animamque adeo pauperem, & desolatam reddit, vt per illas errare non possit. Porro si in hoc non erratur, quid aliud requiritur, quam incedere per viam planam legis Dei, & Ecclesiæ, & solum viuere in fide obscura & vera, spe certa, & charitate integra? atque sic in patria prætolari bona nostra, viuendo hic instar aduenarum, peregrinorum, pauperum, exulium, orphanorum, desolatorum, & iniuriorum, nihil habentium, & illic omnia expectantium: latere itaque, & in Deo fiduciam habere: habes siquidem signa à Deo, id enim præstare & potes & debes, si minus, non erit mirum, si cernens te adeo stupida irascatur: cum ille per viam te ducat, quæ tibi magis expedit, atque in statu tam securo te collocauerit. Nihil aliud velis præter istum modum & viam, animumque ad illam complana: sic enim bene recum agitur: Communionem, vt solebas, frequenta; Confessionem vero, cum aliquid manifeste malum occurrit; nec opus est, vt multum de his rebus tractes. quando aliquid peculiare senseris, mihi scribes, scribas vero quamprimum, ac scipis, id enim præstare poteris per DD. Annam, cum per Moniales non licebit scribere. Aliquantulum malè me habui, ac nunc, laus Deo, bene valeo. Attamen frater Ioannes Euangelista ægrotat, ora Deum pro ipso & pro me, filia mea in Domino. Segobrida 12. Octobris 1589.

Frater Ioannes à Cruce

B.
Joann
à Cruce

Opera
mystic
NIV
129

EPISTOLA IX.

Ad Matrem Annam de Iesu Religiosam Carmelitam Discalceatam in Conuentu Segobrida.

Vbi consolatur eam in mœrore quem sentiebat eo quod in Capitulo Generali V. P. à Pralatura liber remanserit.

IEs vs sit in anima R. V. Gratias plurimas refero quod ad me scripserit, ex quo multo magis deuinctum me sentio, quam prius eram. Quod res Capituli non ita euenerint, prout erat R. V. in votis, deberet potius esse consolationis & Deo gratias agendi occasio: cum enim Dei ordinatione factum sit, procul dubio nobis id magis expedit, solum restat applicare voluntatem, vt quemadmodum verum est, ita nobis esse videatur. res enim quae nobis displicent quantumuis bonae sint & consentaneae, malae videntur & aduersae; hanc autem satis constat nec alijs, nec mihi esse malam: mihi enim valde prospera est quia libere & absque onere animarum possum (dumodo velim) cum diuino adiutorio, solitudinis quiete frui, fructuque delectabili mei, rerumque omnium oblivionis, potiri. Caeteris autem etiam bonum erit si procul ab illis fuero: sic enim immunes erunt à defectibus, quos propter meam in regimine imperitiam commississent. Hoc vnum à te peto, filia, vt Deum exores, quatenus modis omnibus hanc mihi gratiam conferre pergat: Vereor enim ne Segobridam ire cogat, nec omnino ab omnibus expeditum me relinquant. licet etiam hoc

onus, quantum in me erit, conabor excutere. Quod si neque hoc licebit subterfugere, non tamen propterea Mater Anna à Iesu effugiet manus meas, sicut ipsa existimat. vnde nec morietur desolata ex eo quod cesset occasio, vt ipsa putat, acquirendi insignem sanctitatem. Verumtamen siue vadam siue maneam, vbi & quomodocunque manere me contingat, ipsius non obliuiscar: nam ex corde ipsius bonum aeternum desidero. interim vero dum illo in caelo frui differtur, virtutibus exercendis insistat, mortificationi scilicet, & patientia: cupiens per patientiam aliquo saltem modo assimilari huic Magno Deo nostro humiliato, & crucifixo: quandoquidem vita praesens, nisi illius sequamur vestigia, inutilis plane sit. Diuina Maiestas conferuet & augeat in R. V. amorem suum tanquam in Sancta, & sibi dilecta, Amen. Matrii. 6. Julij. 1591.

Fr. Ioannes à Cruce.

EPISTOLA X.

Ad Matrem Eleonoram Baptistam Priorissam Conuentus Veatensis Carmelitarum Excalceatarum.

Docet eam in quo consistat vita Apostolica & abrenunciatio religiosa.

IEs vs sit in anima R. V. Ne suspicetur (si filia in Christo) me non condoluisse laboribus, quos R. V. tulit, cū participibus laboribus, non sic res se habet. Veruntamen dum recolo, quod sicut à Deo vocata est, vt apostolicam vitam ageret (quae est vi-

B.
Joann
à Cruce

Opera
mystic
NVI
124

ta humilitatis & contemptus) ita per eandem ab eo ducitur, non mediocriter consolator. Equidem Religiosum, sic Deus Religiosum esse vult, vt rebus omnibus valedixerit, & ipsi res omnes. Quonia ipsemet Deus thesaurus, solatium, & delectabilis illius gloria esse vult. Insigne satis beneficium præstitit R. V. nunc enim rerum omnium oblita poterit sola frui Deo suo, gratum habendo, vt erga se fiat propter Dei amorem, quidquid hominibus libuerit: vtpote quæ iam non sua sed Dei sit. filia-bus meis Magdalena, & Annæ aliisque omnibus, me plurimum commendo. Granata 8. Februarij 1538.

Fr. Ioannes à Cruce.

Coplas del mismo hechas sobre vn eslasti de arca
contemplacion.

ENtre me donde no supe,
Y quedeme no sabiendo,
Tota ciencia trascendiendo.

Yo no supe donde entraua,
Pero quando alla me vi,
Sin saber donde me estaua,
Grandes cosas entendi:
No dire lo que senti,
Que me quede, no sabiendo,
Toda ciencia.

De paz y de piedad,
Era la ciencia perfecta,
En profunda soledad,
Entendia via recta,
Era cosa tan secreta,
Que me quede balbuciendo,
Toda ciencia.

Estaua tan embeuido,
Tan absorto y anegado,

Que se quedo mi sentido,
De toto sentir priuado,
Y el espiritu dotado,
De vn entender no entendiendo,
Toda ciencia.

El que alli llega de vero,
De si mismo desfallece,
Quanto sabia primero,
Mucho baxo se parece,
Y su ciencia tanto crece,
Que se queda no sabiendo,
Toda ciencia.

Quanto mas alto se sube,
Tanto menos se entendia,
Que es la tenebrosa nube,
Que a la noche escurecia,
Por esso quien la sabia,
Queda siempre no sabiendo,
Toda ciencia.

Este saber no sabiendo,
Es de tan alto poder,
Que los sabios arguyendo,
Iamas le pueden vencer,
Que no llega su saber,
A no entender entendiendo,
Toda ciencia.

Es de tan alta excellencia,
A questo summo saber,
Que no ay facultad ni ciencia,
Que le puedan entender,
Quien se supiere vencer,
Con vn saber no sabiendo,
Toda ciencia.

Y si lo quereys oyr,
Consiste esta summa ciencia,
En vn subido sentir,
De la diuinal essencia,
Es obra de su clemencia,

Hazer

Hazer que dar no entendiendo
Toda ciencia trascendiendo.

*Coplas de el alma que pena por ver à Dios: del mes-
mo Autor.*

Nuo sin viuir en mi,
y de tal manera espero,
que muero porque no muero.

En mí yo no viuo ya,
y sin Dios viuir no puedo,
Si sin el y sin mi quedo,
Este viuir que fera,
Mil muertes se me hara,
Pues mi misma vida espero,
Muriendo porque no muero.

Esta vida que yo viuo,
Es priuacion de viuir,
y así es continuo morir,
Hasta que vina contigo,
Oye me Dios lo que digo,
Que esta vida no la quiero,
Que muero, porque no muero.

Estando ausente de ti,
Que vida puedo tener,
Sino muerte padecer,
La mayor que nunca vi,
Lastima tengo de mi,
Pues de fuerte perseuero,
Que muero, porque no muero.

El pez que del agua sale,
Aun de aliuio no carece,
Que la muerte que padece,
Al fin la muerte le vale,
Que muerte aua, que se yguale,
Ami viuir lastimero,
Que muero, porque no muero.

Quando me pienso aliuar,
De verte en el Sacramento,
Hazeme mas sentimiento,

El no te poder gozar:
Todo es para mas penar,
Por no verte como quiero,
y muero, porque no muero.

y si me gozo Señor,
Con esperança deuerte,
En ver que puedo perderte,
Se me dobla mi dolor,
Viuiendo en tanto fauor,
y esperando como espero,
Muero me, porque no muero.

Sacame de a questa muerte,
Mi Dyos y dame la vida,
No me tengas impedida,
En este lazo tan fuerte,
Mira que peno por verte,
y mi mal es tan entero,
Que muero, porque no muero.

Llorare mi muerte ya,
y lamentare mi vida.
En tanto que detenid.
Por mis peccados esta
O mi Dios quando ser
Quando yo digade vero,
Viuo ya, porque no muero.

Otras del mismo a lo diuino.

TRas de vn amoroso lance,
y no de esperança falto,
Bole tan alto tan alto,
Que le di a la caça alcance.

Para que yo alcance diesse,
A aqueste lance diuino,
Tanto bolar me conuino,
Que de vista me perdiesse,
y con todo en este trance,
En el buelo quede falto,
Mas el amor fue tan alto,
Que le di a la caça alcance.

Nnn

Q 110-

Quando mas alto subia,
Deslumbro se me la vista,
y lamas fuerte conquista,
En escuro se hazia,
Mas por fer de amor el lance,
Di vn ciego y obscuro salto,
y fuy tan alto tan alto,
Que le di a la caça alcance.

Quando mas alto llegaua,
Destel lance tan subido,
Tanto mas baxo y rendido,
ya batido me hallaua:
Dixe, no aura quien alcance,
y abatime tanto tanto,
Que fuy tan alto tan alto,
Que le di a la caça alcance.

Por vna estraña manera,
Mil buelos passe de vn buelo,
Porque esperança del cielo,
Tanto alcanza quanto espera,
Espere solo este lance,
y en esperar no fuy salto,
Pues fuy tan alto tan alto,
Que le di a la caça alcance.

*Otras canciones a lo diuino del mismo autor, de
Christo y el alma.*

VN Pastorcico solo esta penado,
Ageno de placer y de contento,
En su pastora puesto el pensamiento,
y el pecho del amor muy lastimado.

No llora por auer le amor llgado,
Que no le pena verse assi affigido,
Aunque en el cor. çon esta herido,
Mas llora por pensar que esta olvidado.

Que solo de pensar que esta olvidado,
De su bella pastora con gran pena,
Se dexa maltratar en tierra agena,
El pecho del amor muy lastimado.

y dize el Pastorcico ay desdichado,
De aquel, ç de mi amor a hecho auencia
y no quiere gozar la mi presencia,
y el pecho por su amor muy lastimado.

y al cabo de vn gran rato se a encumbrado
Sobre vn arbol, do abrio sus brazos bellos,
y muerto se ha quedado hasido dellos,
El pecho del amor muy traçpassado.

*Cantar de la alma que se buelga. deconocer a Dios
por se.*

Que bien se yo la fuente ç mana y corre
Aunquees de noche.

A quella eterna fuente ç esta escondida,
Que bien se yo do tiene su manida,
Aunquees de noche.

Se que no puede ser cosa tan bella,
y que cielos y tierra beuen en ella,
Aunquees de noche.

Bien se que suelo en ella no se halla,
y que ninguno puede badealla,
Aunquees de noche.

Su claridad nunca es escurecida,
y se que toda luz della es venida,
Aunquees de noche.

Se ser tan caudalosos sus corrientes;
Que infernos, cielos riega y las gentes,
Aunquees de noche.

El corriente que nace desta fuente,
Bien se que es tan capaz y omnipotente,
Aunquees de noche.

El corriente que destas dos procede,
Se que ninguna dellas le precede,
Aunquees de noche.

B.
Joann
à Cruz

Opera
mystic
NVI
128

Aquesta eterna fuente esta escondida,
En este viuo pan por dar nos vida,
Aunquees de noche.

Aqui se esta llamando a las criaturas,
y desta agua se hartan aunque alcuras,
Porquees de noche.

Aquesta viua fuente que desseo,
En este pan de vida yo la veo,
Aunque de noche.

Romance sobre el Euangelio, In principio erat verbum. Acerca de la santissima

Trinidad.

EN el principio moraua,
El verbo y en Dios viuia,
En quien su felicidad,
Infinita poseya.

El mismo verbo Dios era,
Que el principio se dezia,
El moraua en el principio,
y principio no tenia.

Elera el mismo principio,
Por esto del carecia,
El verbo se llama hijo,
Que del principionacia.

Ha le siempre concebido,
y siempre le concebía,
Da le siempre su sustancia,
y siempre se la tenia.

Asi la gloria del hijo,
Esla que en el padre auia,
y toda su gloria el padre,
En el hijo poseya,

Como amado en el amante,
Vno en otro refidia,
y aqese amor que los vne,
En lo mismo conuenia,

Con el vno y con el otro,
En y gualdad y valia,
Tres personas y vn amado,

Entre todos tres auia,
y vn amor en todas ellas,
y vn amante las hazia,
y el amante es el amado,
En que cada qual viuia,
Que el ser que los tres poseen,
Cada qual lo poseya,
y cada qual dellos ama,
A la que este ser tenia,
Este ser escada vna,
y este solo las vnía,
En vn ynefable nudo,
Que dezir nose sabia,
Por lo qual era infinito,
El amor que las vnía,
Porque vn solo amor tres tienen,
Tanto mas amor hazia.

De la comunicacion de las tres personas.

EN aquel amor y nmenso,
Que le los dos procedia,
Palabras de gran regalo,
El padre al hijo dezia,
De tan profundo deleyte,
Que nayde las entendia,
Solo el hijo lo gozaua,
Que es a quien pertenecia,
Pero aquello que se entiende,
Desta manera dezia,
Nada me contenta hijo,
Fuera de tu compania,
y si algo me contenta,
En ti mismo lo queria,
El que ati mas se parece,
A mi mas satisfacia,
y el que nada te semeja,
En mi nada hallaria,
En ti solo me he agraddo,
O vida de vida mia,
Eres lumbre de mi lumbre,
Eres mi sabiduria,
Figura de mi substancia,

Nnn 2

En

En quien bien me conplacia,
 El que ati te amar e hijo,
 Ami mismo le daria,
 y el amor que yo en ti tengo,
 Esse mismo en el pondria,
 En raçon de auer amado,
 A quien yo tanto queria.

Declaracion Romance.

3.

VNa esposa que te ame,
 Mi hijo darte queria,
 Que por tu valor merezca,
 Tener mucha compaña,
 y comer pan a una mesa,
 Del mismo que yo comia,
 Porque conozca los bienes,
 Que en tal hijo yo tenia,
 y se congracie con migo,
 De tu gracia y lozania,
 Mucho te a gradezco padre,
 El hijo le respondia,
 A la esposa que me dieres,
 yo mi claridad daria,
 Para que por ella vea,
 Quanto mi padre valia,
 y como el ser que poseo,
 De su ser le recibia,
 Reclinar la he yo en mi braço,
 y en tu amor se abraçaria,
 y con eterno deleyte,
 Tu bondad sublimaria.

Prosigue quarto.

4.

HAgase pues dixo el padre,
 Que tu amor lo merecia,
 y en este dicho que dixo,
 El mundo criado auia,
 Palacio para la esposa,
 Hecho en gran sabiduria,
 El qual en dos aposentos,

Al to y baxo diuidia,
 El baxo de diferencias,
 y infinitas componia,
 Mas el alto hermoseaua,
 De admirable pedreria,
 Porque conozca la esposa,
 El esposo que tenia,
 En el alto colocaua,
 La angelica hierarquia,
 Pero la natura humana,
 En el baxo la ponía,
 Por ser en su compostura,
 Algo de menor valia,
 y aunque el ser y los lugares,
 Deita fuerte los partia,
 Pero todos son vn cuerpo,
 De la esposa que dezia,
 Que amor de vn mismo esposo,
 Vna esposa los hazia,
 Los de arriba poseya,
 El esposo en a legria,
 Los de abaxo en esperança,
 De fe que les infundia,
 Diciendo les, que algun tiempo
 El los engrandeceria,
 y que aquella su baxeza,
 El se la leuantaria,
 De manera que ninguno,
 ya la vituperaria,
 Porque en todo semejante
 El a ellos se haria
 y se vendria con ellos,
 y con ellos moraria,
 y que Dios seria hombre,
 y que el hombre Dios seria,
 y trataria con ellos,
 Comería, y beueria,
 y que con ellos contino,
 El mismo se quedaria,
 Hasta que se consumase
 Este siglo que corria,
 Quando se gozaran juntos,
 En eterna melodia,

Pat.

B.
 Joann
 à Cruz

Opera
 mystic
 N. V.
 128

Porque el era la cabeza
De la esposa que tenia,
A la qual todos los miembros,
De los justos juntaria,
Que son cuerpo de la esposa,
A la qual el tomaria,
En sus brazos tiernamente,
y allí su amor le daria,
y que allí juntos en vno,
Al Padre la llevaria,
Donde del mismo deleyte,
Que Dios goza gozaria,
Que es el padre y el hijo,
y el que dellos procedia,
El vno viue en el otro,
Allí la esposa seria,
Que dentro de Dios abfotta,
Vida de Dios viuiria.

Profigue quinto Romance. 5.

COn esta buena esperança,
Que de arriba les venia,
El tedio de sus trabajos,
Mas leue se les hazia,
Pero la esperança larga,
y el desseo que crecia,
De gozarse con su esposo,
Continuo los affligia,
Por lo qual con oraciones,
Con suspiros y agonia,
Con lagrimas y gemidos,
Le rogauan noche y dia,
Que ya se determinase,
A les dar su compañía,
Vnos dizen o si fuese,
En mi tiempo el a legria,
Otros acaba señor,
Al que has de embiar embia,
Otros o si ya rompieses,
Essos cielos y veria,
Con mis ojos que bazafes,
y mi llanto cesaria,
Regad nubes de lo alto,

Que la tierra lo pedia,
y abrafe ya la tierra,
Que espinas producia,
y producza aquella flor,
Con que ella floreceria,
Otros dezian o dichofo,
El que en tal tiempo seria,
Que mereza ver a Dios,
Con los ojos que tenia,
y tratarle con sus manos,
y andar en su compañía,
y gozar de los misterios.
Que entonces ordenaria.

Profigue Romance. 6.

EN aquestos y otros ruegos,
Gran tiempo pasado auia,
Pero en los poltretos años,
El feruor mucho crecia,
Quando el viejo Simeon,
En desseo se encendia,
Rogando a Dios, que quisiese,
Dejar le ver este dia,
y allí el spiritu santo,
Al buen viejo respondia,
Que le daua su palabra,
Que la muerte no veria,
Asta que la vida viesse,
Que de arriba descendia,
y que el en sus mismas manos,
Al mismo Dios tomaria,
y le tendria en sus brazos,
y consigo abraçaria.

Profigue la Encarnacion Romance. 7.

YA que el tiempo era llegado,
En que hazerse conuenia,
El rescate de la esposa,
Quen duro yugo feruia,
Debajo de aquella ley,
Que Moyfes dado la auia,
El padre con amor tierno,

Nnn 3

Defta

Desta manera dezia,
 ya ves hijo que a tu esposa,
 A tu ymagen hechó auia,
 y en lo que a ti separece,
 Contigo bien conuenia
 Pero difiere en la carne,
 Que en tu simple ser no auia,
 En los amores perfectos,
 Esta ley se requeria,
 Que se haga semejante,
 El amante a quien queria,
 Que la mayor semejança,
 Mas deleyte contenia:
 El qual sin duda en tu esposa,
 Grandemente creceria,
 Si te viesse semejante,
 A la carne que tenia,
 Mi voluntad es la tuya,
 El hijo le respondia
 y la gloria que yo tengo,
 Estu voluntad ser mia.
 ya mi me conuiene padre,
 Lo que tu alteza dezia,
 Porque por esta manera,
 Tu bondad mas se veria,
 Vera se tu gran potencia,
 Iusticia y sabiduria
 yre lo a dezir al mundo
 y noticia le daria,
 De tu belleza y dulçura,
 y de tu soberania,
 yre a buscar a mi esposa,
 y sobre mi tomaria,
 Sus fatigas y trabajos.
 En que tanto padecia
 y porque ella vida tenga,
 yo por ella moriria.
 y sacandó la de el lago,
 A ti te la bolueria.

Profigue octauo Romance.

ENtonces llamo aun Archangel,
Que san Gabriel se dezia,

y embiólo a una doncella,
 Que se llamaua Maria,
 De cuyo consentimiento,
 El misterio se hazia,
 En la qual la trinidad,
 De carne al verbo vestia,
 y aunque tres hazen la obta,
 En el vno se hazia,
 y quedo el verbo en carnado,
 En el vientre de Maria,
 y el que tenia solo padre,
 y a rambien madre tenia,
 Aunque no como qualquiera,
 Quede varon concebida,
 Que de las entrañas della,
 El su carne recibia,
 Por lo qual hijo de Dios,
 y del hombre se dezia,

Del nacimiento Romance. 9.

YAque era llegado el tiempo,
 En que de nacer auia,
 Assi como desposado,
 De su talamo salia,
 Abraçado con esposa,
 Que en sus braços la traya,
 Al qual la agraciada madre,
 En vn pesebre ponia,
 Entre vnos animales,
 Que a la saçon allí auia,
 Los hombres dezian cantares,
 Los Angeles melodia,
 Festejando el desposorio,
 Que entre tales dos auia,
 Pero Dios en el pesebre,
 Allí lloraua y jemia,
 Que eran joyas que la esposa,
 Al desposorio traya,
 y la madre estaua en pasmo,
 Por que tal trueco veyra,
 Por llanto del hombre en Dios,
 y en el hombre el alegría,

B.
 Joann
 à Cruz

Opera
 mystic
 NMI
 128

Lo qual del vno y del otro,
Tan ageno ser folia.

*Otro del mismo que va super flumina
Babilonia.*

ENCima de las corrientes,
Que en Babilonia hallaua,
Alli me fente llorando,
Alli la tierra regaua,
Acordando me de ti,
O Sion a quien amaua,
Era dulce tu memoria,
y con ella mas lloraua,
Deje los trages de fiesta.
Los de trabajo tomaua,
Colgue en los verdes fauces,
La musica que lleuaua,
Poniendola en el desseo,
De aquello que en ti esperaua,
Alli me hirio el amor,
y el coraçon me sacaua,
Dixe le que me matafe,
Pues de tal suerte llagaua,
yo me metia en su fuego.
Sabiedo que me abrafaua,
Desculpando a la auecica,
Que en el fuego se acabaua.
Estaua me en mi muriendo,
y en ti solo respiraua,
En mi por ti me moria,
y por ti resuscitaua,
Que la memoria de ti,
Daua vida y la quitaua,

Gozauan se los estraños,
Entre quien cautiuo estaua,
Preguntauan me cantares,
De lo que en Sion cantaua,
Canta de Sion vn hymno,
Veamos como sonaua,
Dezid como en tierra agena,
Donde por Sion lloraua,
Cantare yo el alegria,
Que en Sion se me quedaua,
Echaria la en oluido,
Si en la agena me gozaua,
Con mi paladar se junte,
La lengua con que hablaua,
Si de ti yo me oluidare,
En la tierra do moraua,
Sion por los verdes ramos,
Que Babilonia me daua,
De mi se oluide mi diestra,
Que es lo que enti mas amaua,
Si de ti no me acordare,
En lo que mas me gozaua
Y si yo tubiere fiesta,
y sin ti la festejara,
O hija de Babilonia,
Mifera y desuenturada,
Bien auenturado era,
Aquel en quien confiaua,
Que te ha de dar el castigo,
Que de tu mano lleuaua,
y juntara sus pequeños,
ya mi porque en ti lloraua,
A la piedra que era Christo,
Por el qual yo te dexaua.

F. I. N. I. S.